

Tussen Weten en Doen II

Een programma voor verpleging en verzorging

Verpleegkundigen en verzorgenden vormen het hart van de Nederlandse gezondheidszorg. Zij werken in alle zorgsectoren en zijn voor patiënten en artsen de onmisbare schakel in kwalitatief verantwoorde zorg, preventie en ondersteuning. Om deze centrale rol goed te kunnen vervullen is wetenschappelijk onderbouwde kennis nodig.

In het programma Tussen Weten en Doen II worden geen losse onderzoeksprojecten gehonoreerd, maar onderzoekslijnen. Een onderzoekslijn bestaat uit een aantal samenhangende projecten. Uiteindelijk moet een onderzoekslijn toepasbare kennis voor de praktijk opleveren die leidt tot een betere kwaliteit van de zorg. In de eerste helft van 2012 zijn de eerste 4 onderzoekslijnen gestart:

1. SELF-MADE & SOUND

Building nursing research capacity for evidence and innovation in self-management support

Prof.dr. T. van Achterberg (UMC St Radboud)

Self-made & Sound; met deze projecttitel wordt benadrukt hoe mensen zelf met gezondheid en ziekte kunnen omgaan. Verpleegkundigen en andere zorgprofessionals kunnen daarbij steunen. Maar dit kan niet zonder input van de betrokkenen.

Het ontwikkelen van effectieve steun voor mensen met een chronische ziekte staat in het project centraal. Deze steun zal vooral via internet worden aangeboden (e-health). Chronisch zieken en zorgprofessionals werken in het project samen aan het vormgeven van ondersteuning waar men ook écht iets aan heeft. Kennis uit eerder onderzoek en uit relevante theorieën wordt hiervoor door onderzoekers aangedragen.

Of de zo ontwikkelde e-health ondersteuning ook echt aansluit bij wat mensen nodig hebben, wordt in drie studies bekeken. In deze studies staan patiënten met chronische bronchitis of longemfyseem (COPD), reumatoïde artritis en ernstige psychiatrische aandoeningen centraal. Zo zal Self-made & Sound belangrijke kennis voor de zorg voor patiënten opleveren.

2. TASTE: Tailored Self-management and E-health

Prof.dr. M.J. Schuurmans (Universitair Medisch Centrum Utrecht)

TASTE introduceert zelfmanagement in meerdere smaken. Om ook in de toekomst hoogwaardige zorg aan het groeiend aantal chronische zieken te kunnen bieden, wordt gezocht naar nieuwe effectieve behandelmethodes. Een veelbelovende aanpak om chronische zorg te optimaliseren is 'zelfmanagement'. Gestreefd wordt naar het optimaliseren van het individuele vermogen in het goed omgaan met een chronische aandoening. Hoewel er voldoende wetenschappelijk bewijs is dat zelfmanagement ondersteuning werkt, blijkt een aanzienlijk deel van de patiënten nauwelijks te reageren. Tot op heden is niet duidelijk waarom en bij welke patiënten dit het geval is.

Het primaire doel van TASTE is om de (kosten)effectiviteit van zelfmanagement ondersteuning te verhogen door het ontwikkelen van een duurzaam onderzoeksprogramma. In samenwerking met verschillende universiteiten en praktijkpartners onderzoekt TASTE hoe op basis van individuele patiëntkenmerken behandelingen op maat zouden moeten worden aangeboden

Juni 2012

Tussen weten en doen II

Het doel van het ZonMw programma Tussen Weten en Doen II is het versterken van de onderzoeksinfrastructuur voor wetenschappelijk onderzoek voor verpleging en verzorging en het verhogen van de kwaliteit van het verpleegkundig en verzorgend handelen.

Het verhogen van de kwaliteit wordt bereikt door:

- het doen van onderzoek
- het ontwikkelen en testen van vernieuwingen
- het invoeren en borgen van verbeteringen en vernieuwingen in de praktijk.

www.zonmw.nl/tussenwetenendoen

ZonMw stimuleert gezondheidsonderzoek en zorginnovatie

Vooruitgang vraagt om onderzoek en ontwikkeling. ZonMw financiert gezondheidsonderzoek én stimuleert het gebruik van de ontwikkelde kennis – om daarmee de zorg en gezondheid te verbeteren. ZonMw heeft als hoofdpodrachtgevers het ministerie van VWS en NWO.

Laan van Nieuw Oost-Indië 334

2593 CE Den Haag

Postbus 93245

2509 AE Den Haag

Telefoon 070 349 51 11

Fax 070 349 51 00

info@zonmw.nl

www.zonmw.nl

3. Nurses on the move: towards high quality care in nursing homes

Prof.dr. J.P.H. Hamers (Maastricht Universitair Centrum+)

Het behoud van zelfredzaamheid van bewoners in verpleeghuizen en het verbeteren van kwaliteit van zorg zijn de speerpunten van het project 'nurses on the move: towards high quality in nursing homes'.

Wetenschappers, docenten, verpleegkundigen en andere zorgverleners werken daarom samen aan drie aan elkaar gerelateerde deelprojecten:

- In het eerste deelproject wordt een methode ontwikkeld en geëvalueerd die erop gericht is de zelfredzaamheid van bewoners in verpleeghuizen te verbeteren. De verwachting is dat daarmee ook positieve effecten worden verkregen op zorgproblemen zoals vallen en ondervoeding.
- Het tweede deelproject gaat over het ontwikkelen van strategieën die ervoor moeten zorgen dat verzorgenden en verpleegkundigen nieuwe kennis ook toepassen in de praktijk.
- Het derde deelproject onderzoekt de relatie tussen expertise en kwaliteit van zorg. Er wordt gekeken hoe het expertiseniveau in verpleeghuizen kan worden verhoogd en wat belangrijke competenties zijn voor verpleegkundigen.

4. NURSE-CC

Rotterdam Consortium for NURsing Research into Self-management and Empowerment in Chronic Care

Drs. A.L. van Staa (Hogeschool Rotterdam)

NURSE-CC is een gezamenlijk programma van onderzoekers en verpleegkundigen van Hogeschool Rotterdam, Erasmus MC en Erasmus Universiteit Rotterdam. Het programma richt zich op verpleegkundig onderzoek en innovatie op het terrein van zelfmanagement-ondersteuning aan mensen met chronische aandoeningen.

Zelfmanagement stelt mensen in staat zodanig om te gaan met hun chronische aandoening dat deze optimaal wordt ingepast in het leven. Verpleegkundigen zijn de aangewezen zorgverleners om zelfmanagement te ondersteunen. Zij moeten wel nieuwe vaardigheden leren en effectieve interventies toepassen.

Het programma wil twee doelen bereiken:

1. (de effectiviteit van) zelfmanagementondersteuning door verpleegkundigen aan mensen met chronische aandoeningen versterken. Daarbij gaat het om jongeren met chronische aandoeningen, mensen met kanker, reuma en chronische nierpatiënten
2. de competenties van verpleegkundigen (MBO, HBO), opleiders en studenten op dit terrein vergroten

Tussen Weten en Doen I

In het ZonMw-programma Tussen Weten en Doen (looptijd van 2001 tot 2008) is voor 23 onderwerpen in State-of-the-Art-studies alle bestaande wetenschappelijk kennis geïnventariseerd. Dit wees uit dat er voor veel onderwerpen nog weinig wetenschappelijke kennis voorhanden is.

Vervolgens is onderzoek uitgezet om kennis te ontwikkelen. Een deel van de projecten was gericht op het vergroten van wetenschappelijke kennis over de effectiviteit van het handelen van verpleegkundigen of verzorgenden. Daarnaast zijn nieuwe evidence based richtlijnen ontwikkeld. Deze kunt u downloaden op www.nursing.nl of op www.venvn.nl.

Tenslotte zijn voor de implementatie van ontwikkelde kennis met succes implementatiecoaches ingezet.

Meer weten? De publicatie 'Mooie plannen en weerbarstige praktijk' is te downloaden op

www.zonmw.nl/tussenwetenendoen.